

Amerika üçin geljek we 2020-nji ýylyň 18-nji iýuly — Ikinji bölüm

Habary iýmek

Jeff Pippenger

2023-08-24

Synag möhleti ýapylmazýndan edil öňinçä, “şu kitabyň pygamberliginiň sözlerine möhür basma” diýen buýruk berilýär.

Soňra ol maňa şeýle diýdi: «Bu kitabyň pygamberlik sözlerini möhürleme, çünki wagt golaýdyr. Kim adalatsyz bolsa, goý ol mundan beýläk hem adalatsyz bolsun; kim hapa bolsa, goý ol mundan beýläk hem hapa bolsun; kim dogruçyl bolsa, goý ol mundan beýläk hem dogruçyl bolsun; kim mukaddes bolsa, goý ol mundan beýläk hem mukaddes bolsun». Ylham 22:10, 11.

Ylham kitabyň başinji babynda Hudaý Ata Öz tagtynda oturandyr we Onuň elinde ýedi möhür bilen möhürlenen bir kitap bardyr.

Tagtda oturanyň sag elinde içi-daşy ýazylan, ýedi möhür bilen möhürlenen bir kitap gördüm. Ylham 5:1.

Birinji aýatdan başlap ýedinji bapyň ahyryna çenli dowam edýän beýanatda, Ýahuda taýpasynyň Arslany hökmünde şekillendirilýän Isanyň Öz Atasynyň elinden kitaby alyp, onuň möhürlerini yzygiderli açyp başlaýandygyny görýäris. Ol altynjy möhüri açyp, şol möhür bilen aňladylýan habary hödürleýäninde, altynjy bap tamamlanýar. Ol bir sorag bilen tamamlanýar; şol sorag ýedinji baba geçýär, ol ýerde bolsa altynjy bapyň soňky aýatynda gozgalan soragyň jogabyny tapýarys.

Çünki Onuň gazabynyň beýik güni geldi; we kim durup biler? Ylham 6:17.

Ýedinji bapda bir ýüz kyrk dört mün hem-de “beýik jemagat” tanyşdyrylýar. Hudaýyň halky ýedinji bapda beýan edilenden soň, biz möhürleriň ýedinjisiniň we ahyrkysynyň aýrylandygyny görýäris. Ylham kitabynda möhürlenen ýeke-täk beýleki pygamberlik onunjy bapdaky ýedi gürledişdir. Ýönekeý many şudur: Ylham kitabynda möhürlenip, synag möhleti tamamlanmazdan öň möhüri açylyp bilinjek ýeke-täk pygamberlik “ýedi gürledişdir.”

Ençeme ýyllaryň, belki-de onýyllyklaryň dowamynda, Future for America “ýedi gürrüldi”niň nämäni aňladýandygyny kesgitlep gelýär. “Ýedi gürrüldi” 1840-njy ýylyň 11-nji awgustyndan 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabryna çenli Millerit hereketiniň taryhyny aňladýar. Uýamyz Waýt bu hakykaty tassyklaýar we üstesine-de “ýedi gürrüldi”niň “öz tertibi boýunça aýan ediljek geljek hadysalary” hem aňladýandygyny goşýar. Bu hakykatlaryň jikme-jik beýany, bu pygamberlik hakykatlary bilen tanyş däl islendik adam üçin, Habakkukyň Tablisalarynda tapylyp bilner.

Geçmişde beýan edilen ýedi gök gümmürdisiniň hakykaty henizem hakykatdyr, emma şu ýylyň awgust aýyndan bäri Reb bu meseleleriň üstünden Öz elini aýyrdy we has köp düşünje aýan edildi.

Biz Vahýyň onunjy babyndan başlarys, soňra bolsa White uýanyň bu bab baradaky düşündirişini gözden geçireris. Muny etmezden ozal, ýedi gök gümmürdisine garamak bilen baglanyşyksyz iki nokady kesgitlemelidiris.

Birinji nokat şudur: häzir açylyp görkezilýän ýedi gürrüldiniň hakykatyny kesgitlemek, ýedi gürrüldiniň aňladýan zatlarynyň hemmesini öz ornuna goýmak üçin hakykatyň birnäçe ugry gerek edýär. Ine, şu ýerde mukaddesleriň sabyrlylygy bardyr diýip dogra edýäris. Munuň bilen baglanyşykly ikinji nokat bolsa şudur: bu makalalaryň sesli tanyşdyrylyşyny öndürýän programma, okaýyp geplemek üçin wagt möçberi babatda çäklendirmä eýedir. Her bir makala şol wagt möhletiniň içine sygmalydyr. Bu öwrenişiň başyndan başlap, size şuny bildirýäris: ýedi gürrüldi bilen aňladylýan hakykaty berkarar etmek üçin birnäçe makala zerur bolar. Indi onunjy baba geçeliň.

Soňra men gökden başga bir güýçli perişdäniň inip gelýändigini gördüm; ol bulut bilen örtülipdi, başynyň üstünde älemgoşar bardy, ýüzi gün kimin, aýaklary bolsa ot sütünleri ýalydy. Elinde açyk duran kiçijik bir kitap bardy; ol sag aýagyny deňziň üstüne, çep aýagyny bolsa ýeriň üstüne goýdy, we arslan ahmyr atanda çykýan ses ýaly gaty ses bilen gygyrdy; ol gygyryp bolanda, ýedi gök gümmürdisi öz seslerini çykardy. Ýedi gök gümmürdisi öz seslerini çykaryp bolanda, men ýazjak boldum; emma gökden maňa şeýle diýýän bir ses eşitdim: «Ýedi gök gümmürdisiniň aýdanlaryny möhürle, olary ýazma». Deňziň we ýeriň üstünde duran görüp duran perişdäm bolsa elini göge galdyrdy, we gögi hem ondaky zatlary, ýeri hem ondaky zatlary, deňzi hem ondaky zatlary ýaradan, ebedilik ýaşaýan Zat bilen ant içdi: indi wagt bolmaz; ýöne ýedinji perişdäniň sesi çykjak günlerinde, ol surnaý çalmaga başlan wagty, Hudaýyň syry Öz gullary bolan pygamberlere buşlaýşy ýaly tamamlanar. Soňra gökden eşiden sesim ýene maňa gepledi-de aýtdy: «Bar, deňziň we ýeriň üstünde duran perişdäniň elindäki açyk duran kiçijik kitaby al». Men perişdäniň ýanyna baryp, oňa: «Kiçijik kitaby maňa ber» diýdim. Ol maňa: «Al-da, ony iýip goýber; ol garnyňy ajadar, ýöne agzyňda bal kimin süýji bolar» diýdi. Men kiçijik kitaby perişdäniň elinden alyp iýdim; ol agzymda bal kimin süýji boldy, ýöne ony iýen badyma garnym ajady. Ol maňa: «Saňa köp halklaryň, milletleriň, dilleriň we patyşalaryň önünde ýene pygamberlik etmek gerek» diýdi. Ylham 10:1–11.

Onunjy bap hakda teswir berip, Uayt uýaly şeýle diýýär:

Ýahýanyňa görkezme beren gudratly perişde Isa Mesihniň Özünden başga hiç kim däl. Onuň sag aýagyny deňziň üstüne, çep aýagyny bolsa gury ýeriň üstüne goýmagy, onuň Şeýtan bilen bolan beýik göreşiň jemleýji pursatlarynda ýerine ýetirýän ornuny görkezýär. Bu ýagdaý Onuň bütin ýer ýüzüniň üstündäki in ýokary gudratyny we ygtyýaryny aňladýar. Bu göreş asyrdan-asyra barha güýçlenip, has aýgytly häsiýete eýe bolup geldi we garaňkylygyň güýçleriniň ussatlyk bilen alyp barýan işleriniň in ýokary derejesine ýetjek jemleýji sahnalara çenli şeýle dowam eder. Şeýtan, erbet adamlar bilen birleşip, hakykatyň söýgüsini kabul etmedik ähli dünýäni hem-de ýygnaklary aldar. Emma gudratly perişde üns talap edýär. Ol güýçli ses bilen gygyrýar. Ol hakykata garşy durmak üçin Şeýtan bilen birleşen adamlara Öz sesiniň güýjüni we ygtyýaryny görkezmelidir.

“Bu ýedi gök gürrüldisi seslerini çykarandan soň, kiçi kitap babatda Daniýele berlşi ýaly, Ýahýa hem şeýle tabşyryk berilýär: ‘Ýedi gök gürrüldisiniň aýdýan zatlaryny möhürle.’ Bular geljekde öz tertibi boýunça aýan ediljek wakalara degişlidir. Daniýel günleriň ahyrynda öz paýynda durar. Ýahýa kiçi kitabyň möhüriniň açylandygyny görýär. Şonda Daniýeliň pygamberlikleri dünýä berilmeli birinji, ikinji we üçünji perişdäniň habarlarynda öz degişli ornuny tapýar. Kiçi kitabyň möhüriniň açylmagy wagt baradaky habar bolupdy.”

Danyýel bilen Ylham kitaplary birdir. Biri pygamberlikdir, beýlekisi ylhamdyr; biri möhürlenlen kitapdyr, beýlekisi açylan kitapdyr. Ýahýa gök gürrüldileriniň aýdan syrlaryny eşitdi, emma olary ýazmazlyk oňa buýruk berildi.

Ýuhanna berlen, ýedi gök gürrüldisinde beýan edilen aýratyn nur, birinji we ikinji perişdeleriň habarlary astynda bolup geçjek wakalaryň beýanydy. Bu zatlary halkyň bilmegi iň gowusy däl, çünki olaryň imany hökmany suratda synalmalydy. Hudaýyň tertibine görä iň ajaýyp we iň öndebaryjy hakykatlar yglan edilmelidi. Birinji we ikinji perişdeleriň habarlary yglan edilmelidi, emma bu habarlar öz aýratyn işini ýerine ýetirýänçä, mundan artyk nur açylmaly däl. Bu ýagdaý, bir aýagyny deňziň üstünde goýup duran we örän dabaraly kasam bilen wagtyň indi bolmajakdygyny yglan edýän perişde arkaly şekillendirilýär.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.

1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda inen “gudratly perişde” Mesihdi, we onuň elinde Ýahýa iýmegi tabşyrylan bir habar bardy. Ýahýanyň iýeni bir habardy, emma ol aç-açan dünýä üçin däl-de, Hudaýyň halkyna ýetirilmegi göz önünde tutulan habardy. Bu bölekde ýüzlenilýän toparyň kimdigini tanamak möhümdir, çünki Mesih 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda inip, birinji perişdäniň habarynyň güýçlendirilendigini bellese-de, şeýlelikde birinji perişdäniň habarynyň bütin dünýä ýetiriljek wagtyny görkezse-de, Ýahýanyň iýmegi gerek bolan kiçijik kitap Protestantizmiň Protestantizmiň lybasyny Milleritlere tabşyran wagtyny görkezýär. Mesih kiçijik kitap bilen inende, Ol çölde bolan ybadathana bilen eden äht gatnaşyklaryny tamamlýardy we şol bir wagtda Millerit halkyny Öz täze saýlanan äht halky hökmünde görkezýärdi. Milleritler ozal Hudaýyň halky bolmadyk bir halkdy. Pygamberler hiç wagt biri-birine garşy çykmaýarlarsa.

Ol maňa şeýle diýdi: «Eý adam ogly, aýaga gal, Men saňa sözläýin». Ol maňa sözlän wagty Ruh içime girdi-de, meni aýagymyň üstünde goýdy; şonda maňa sözleýäni eşitdim. Ol maňa şeýle diýdi: «Eý adam ogly, Men seni Ysraýyl ogullaryna, Maňa garşy baş göteren pitneçi halka iberýärin; olar hem, olaryň atalary-da, hut şu güne çenli Maňa garşy günä etdiler. Çünki olar ýüzügara çagalar we doňýürek adamlardyr. Men seni olaryň ýanyna iberýärin; sen olara: “Hökmürowan Reb şeýle diýýär” diýersiň. Olar bolsa, gulak asarlarmy ýa-da boýun gaçyrlarmy — çünki olar pitneçi öýdür — arasynda pygamberiň bolandygyny hökman bilerler. Sen bolsa, eý adam ogly, olardan gorkma, olaryň sözlerinden hem gorkma; saňa tikenlerdir çarhlar gabat gelse-de, sen içýanlaryň arasynda ýaşasaň-da, olaryň sözlerinden gorkma, olaryň ýüz-görklerinden ürkme, çünki olar pitneçi öýdür. Olar gulak asarlarmy ýa-da boýun gaçyrlarmy — çünki olar örän pitneçidir — sen Meniň sözlerimi olara aýt. Emma sen, eý adam ogly, saňa aýdýan zatlarymy diňle; ol pitneçi öý ýaly pitneçi bolma. Agzyňy aç-da, saňa berýänimi iý». Men seredip durkam, ine, maňa tarap bir el uzadyldy; onuň içinde bolsa bir kitap towlagy bardy. Ol ony meniň önümde ýazdy; ol iç ýüzüne-de, daş ýüzüne-de ýazylgydy;

onda agy, nala we hasrat ýazylan eken. Ol maňa ýene şeýle diýdi: «Eý adam ogly, tapan zadyňy iý; şu towlagy iý-de, git, Ysraýyl öýüne sözle». Şonda men agzymy açdym, Ol bolsa şol towlagy maňa iýdirdi. Soňra Ol maňa diýdi: «Eý adam ogly, garnyňy iýdir, içiňi saňa berýän şu towlagym bilen doldur». Şonda men ony iýdim; ol agzymda bal ýaly süýjüdi. Soňra Ol maňa diýdi: «Eý adam ogly, git, Ysraýyl öýüne bar-da, Meniň sözlerim bilen olara sözle. Çünki sen nätanyş gepleýişli we dili düşnüksiz bir halka däl-de, Ysraýyl öýüne iberildiň; sen sözlerine düşüňip bilmejek köp nätanyş gepleýişli we dili düşnüksiz halklara iberilen däl-siň. Elbetde, Men seni olaryň ýanyna iberen bolsadym, olar saňa gulak asardylar. Emma Ysraýyl öýi saňa gulak asmaz, çünki olar Maňa gulak asmaýarlar; sebäbi bütün Ysraýyl öýi ýüzügara we doňýürekdir. Ine, Men seniň ýüzüňi olaryň ýüzlerine garşy berk etdim, maňlaýyňy-da olaryň maňlaýlaryna garşy berk etdim. Men seniň maňlaýyňy çakmak daşyndan hem gaty göwher daşy ýaly etdim; olardan gorkma, olaryň ýüz-görklerinden ürkme, çünki olar pitneçi öýdür». Şeýle hem Ol maňa diýdi: «Eý adam ogly, saňa aýdajak ähli sözlerimi ýüregiňde kabul et we gulaklaryň bilen eşit». Ezekeiel 2:1–3:10.

Ýahýa tarapyndan alnan we iýlen kiçi kitap bilen Mesih aşak inende, ol onuň “agzynda süýji bal ýaly” boldy. Ýlhamçy Ýahýa bilen Ezekeieliň ikisi-de habary Mesihini “elinden” alýarlar. Ezekeieliň, sonuň ýaly-da Ýahýanyň ýetirmeli habary “Ysraýyl nesline” degişlidir, Ysraýylyň daşyndakylara däl. Eger Ysraýylyň daşyndakylaryň bu habary eşiden bolsadylar, ony kabul ederdi, emma Ysraýyl kabul etmedi, çünki Ysraýylyň “bütün nesli” “ýüzugra we gatyy ýürekli”dir. Ysraýylyň doly nesli (bütün nesil) bütünleý pitneçidi. 1840-njy ýylda Ysraýyl Ýlham kitabynyň onunjy babynda çöldäki ýygnak hökmünde şekillendirilipdi. Olar synag möhletleriniň kasesini doldurypdylar.

Ysraýyl bu habary diňlemez diýip bolsa-da, pygambere şonda-da kiçi kitabyň habaryny olara ýetirmek buýruldy; munuň maksady, olaryň birinji perişdäniň ýagtysyny ret edendikleri üçin jogapkär tutulmaklarydy. Höküm kitaplarynda olar, “aralarynda” bolan “pygamberiň” habaryny diňlemekden ýüz öwürdendikleri üçin jogapkär tutulmalydylar. Pygamberi ret etmek, perişde Jebraýyl tarapyndan pygambere berlen habary ret etmektir; Jebraýyl hem şol habary Mesihden aldy, Mesih bolsa ony Atadan aldy. Mesih elinde kiçi kitabyň habary bilen aşak inende, bu Onuň çokundyrylmasynda Mukaddes Ruhun inmegi bilen ugurdaşdy. Munuň özi Musanyň ýanýan gyrymsy agajyň ýanyndaky wakasy arkaly öňden şekillendirilipdi, we bu hut şol bir ýolgörkeziji bellik bolup, her bir reformaçylyk hereketinde hem bar.

Ýer yüzünde Hudaýyň işi, her bir beýik özgertmede ýa-da dini herekette, asyrdan asyra täsin bir meňzeşligi görkezýär. Hudaýyň adamlar bilen gatnaşygyndaky ýörelgeler hemişe şol bir bolmagynda galýar. Häzirki döwrüň möhüm hereketleriniň geçmişdäkiler bilen meňzeşi bar, we öňki asyrlardaky ybadathananyň tejribesi biziň öz döwrümüz üçin örän gymmatly sapaklary öz içine alýar.” The Great Controversy, 343.

1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda Osmanly agalygynyň synmagy (hut şol wagtda Ýahýa bilen Hezekiýel Mesihini “elindäki” kiçi kitaby iýdiler) 1798-nji ýylda “ahyryzaman wagtynda” “gelip ýeten” birinji perişdäniň habarynyň “güýçlendirilendigini” alamatlandyýar. Ol Milleritleriň esasy pygamberlik ýörelgesiniň — bir gün bir ýyl ýörelgesiniň — tassyklanmagy bilen “güýçlendirildi”. Şondan soň Mesih Öz çokundyrylmasynda edişi ýaly, Millerit ybadathanasynyň düýbünü tutmaga başlady.

“Nathanaeliň ikeriňlenýän imany indi berkeddi, ol jogap berip şeýle diýdi: ‘Rabbi, Sen Hudaýyň Oglusy; Sen Ysraýylyň Patyşasy.’ Isa oňa jogap berip aýtdy: ‘Saňa injir agajynyň aşagynda gördüm diýendigim üçin iman edýärsiňmi? Sen bulardan-da beýik zatlary görersiň.’ Soňra Oňa şeýle diýdi: ‘Dogrudan-dogry, size aýdýaryn, mundan beýläk Gögüň açylandygyny we Hudaýyň perişdeleriniň Ynsan Oglunyň üstüne çykyp-düşýändigini görersiňiz.’”

“Şu ilkinji birnäçe şägirtde Hristian ybadathanasynyň binýady şahsy tagalla arkaly goýulýardy. Ilki Ýahýa öz şägirtleriniň ikisini Mesihe gönükdirdi. Soňra olaryň biri doganyny tapyp, ony Mesihe getirdi. Ondan soň Ol Filipi Özüne eýermäge çagyrdy, Filip hem Natanaýeli gözlemäge gitdi.” Spirit of Prophecy, 2-nji tom, 66.

Mesih 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda elinde kiçi kitaby açyk ýagdaýda aşak inende, bu zat Mesihiň ýer ýüzündäki taryhynyň özgertme hereketinde öňden şekillendirilipdi, çünki her bir özgertme hereketi şol bir ýolbelliklere eýedir. Musa we onuň alyp baran özgertme hereketi hem şol bir ýolbelligine eýedi. Musanyň ýanýan gyrymsy agajyň ýanyndaky tejribesi, Mukaddes Ruhun Mesihiň çokundyrylmasynda inmesini nusgalandyrypdy; bu bolsa öz gezeginde 1840-njy ýyly nusgalandyrypdy, ol hem öz gezeginde Ylham kitabyň on sekizinji babyndaky güýçli perişdäniň inen 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabryny nusgalandyrýar.

Birinji perişdäniň habarynyň “gelşi”, ikinji perişdäniň habarynyň “gelşi” we üçünji perişdäniň habarynyň “gelşi” hemmesi perişdeler arkaly şekillendirilýär. Birinji perişdäniň elinde kiçijik bir kitap bar, ikinjiniň elinde bir ýazgy bardy, üçünjiniň bolsa elinde bir pergament bardy. Iki ýa-da üç şaýadyň güwäligine görä, bir hakykat berkidilýär. Üç perişdäniň hemmesiniň-de, olaryň gelşinde bolsun ýa-da güýçlendirilşinde bolsun, elinde bir habar bar.

Ýahýa bilen Ezeikiýel birinji perişdäniň habary “güýçlendirilen” wagty habary iýenleri aňladýar; bu bolsa birinji perişdäniň habarynyň 1798-nji ýylda “gelmeginden” tapawutly bolan başga bir taryhy alamatdyr.

Bir habaryň “gelşi” bilen onuň “güýje girizilmeginiň” arasyndaky tapawut belläp geçmäge juda wajyp bolan tapawutdyr. Aşakdaky parçany gözden geçirýän wagtymyz, birinji perişdäniň maksadynyň Ýer ýüzüni öz şöhraty bilen ýagtyldýan Ylham kitabyň on sekizinji babyndaky perişdäniň maksady bilen birmeňzeşdigine üns beriň. Şeýle hem, her bir habaryň iki topar ybadat edijini emele getirýän bir bölünişik döredýändigine üns beriň.

Maňa ýer ýüzünde alnyp barylýan işe bütin asmanyň nähili gyzyklanma bilen garandygy görkezildi. Isa kuwwatly bir perişdäni [birinji perişdäni] aşak düşüp, ýer ýüzünde ýaşaýanlary Onuň ikinji gezek zühur etmegine taýýarlanmaga duýdurmak üçin ygtyýarlandyrdy. Perişde asmanda Isanyň huzuryndan çykyp gidende, onuň önünde diýseň ýagty we şöhratly bir nur barýardy. Maňa onuň wezipesiniň ýeri öz şöhraty bilen nurlandyrmakdan we adamlary Hudaýyň geljek gazaby barada duýdurmakdan ybaratdygy aýdyldy. Köp sanly adamlar şol nury kabul etdiler. Olaryň käbiri örän agras görünirdi, beýlekileri bolsa şatlykdan doly we joşgunlydy. Nury kabul edenleriň hemmesi ýüzlerini asmana tarap öwürüp, Hudaýy şöhratlandyrdylar. Ol hemmeleriň üstüne saçylan-da bolsa, käbirleri diňe onuň täsirine düşdüler, ýöne ony ýürekden kabul etmediler. Köpler örän uly gazapdan doldular. Ruhanylar

hem-de halk nejisler bilen birleşip, kuwwatly perişdäniň saçan nuruna berk garşylyk görkezdiler. Emma ony kabul edenleriň hemmesi dünýäden daşlaşyp, biri-birleri bilen ýakynndan birleşdiler.

“Şeýtan bilen onuň perişdeleri mümkin boldugyça köp adamyň pikirini nurdan sowmak üçin yhlas bilen meşgul bolýardylar. Ony ret eden topar garaňkylykda galdyryldy. Men Hudaýyň perişdesiniň, asmandan gelen habaryň olara hödürleşşi ýaly, olaryň kemala getiren häsiýetini ýazga geçirmek üçin, Öz ady bilen çykyş edýän halkyna iň çuňňur gyzyklanma bilen gözegçilik edýändigini gördüm. Isa bolan söýgüsini ykrar edýänleriň örän köpüsiniň asmandan gelen habardan äsgermezlik, ýaňsylaýyş we ýigrenç bilen ýüz öwürendigi sebäpli, elinde pergament bolan bir perişde şol utançly ýazgyny etdi. Isanyň Öz ady bilen çykyş edýän yzarlayjylary tarapyndan şeýle äsgerilmegine ähli asman gahar-gazapdan doldy.”

“Men ynanyanlaryň lapykeçligini gördüm, sebäbi olar öz Reblerini garaşylan wagtda görmediler. Geljegi gizlin saklamak we Öz halkyny çözgüt kabul etmegiň nokadyna getirmek Hudaýyň maksady bolupdy. Mesihniň gelişi üçin belli bir wagty wagyz etmezden, Hudaý tarapyndan niýetlenen iş ýerine ýetirilmän galardy. Şeýtan juda köp adamlary höküm we synag möhletiniň tamamlanmagy bilen baglanyşykly beýik wakalara geljekde has uzak bir döwürde bolar diýip garamaga alyp barýardy. Halkyň şu wagtda üçin taýýarlygy yhlas bilen gözlemäge getirilmegi zerurdy.”

Wagtyň geçmegi bilen, perişdäniň nuryuny doly kabul etmänler habary ýigrenenler bilen birleşdiler we umytdan düşenleriň garşysyna masgaralap ýüzlendiler. Perişdeler Mesihniň özlerini yzyna eýeriji diýip ykrar edýänleriniň ýagdaýyny belläp geçdiler. Bellenilen wagtyň geçip gitmegi olary synap gördi we olary ýüze çykardy, hem-de örän köpüsi terezide ölçenilip, kemlikli tapyldy. Olar batly ses bilen özleriniň mesihçidigini öňe sürýärdiler, emma tas ähli tarapdan Mesihe eýermekde şowsuz boldular. Şeýtan Isanyň yzyndan eýerýändiklerini aýdýanlaryň ýagdaýyna şatlanyp begendi.

“Ol olary duzagynda saklaýardy. Köplügi göni ýoldan çykmaga iteripdi, olar bolsa başga bir ýol bilen asmana çykmaga synanyşýardylar. Perişdeler pak hem mukaddesleriň Sionda günäkärler we dünýäni söýýän ikiýüzlüler bilen garyşyp gidendigini gördüler. Olar Isanyň hakyky şägirtleriniň üstünden gözegçilik edipdiler; emma bozuklar mukaddeslere täsir ýetirýärdi. Ýürekleri Isany görmek baradaky ýiti isleg bilen ýanyp duranlara Onuň gelişi barada söz açmak özlerini dogan diýip ykrar edýänler tarapyndan gadagan edilýärdi. Perişdeler bu ýagdaýy synlap, Rebleriniň zühur edilmegini söýen galanlary duýgudaşlyk bilen goldadylar.”

“Beýleki bir kuwwatly perişde [ikinci perişde] ýere inmek üçin tabşyryk aldy. Isa onuň eline bir ýazgy berdi, ol ýere inende bolsa: ‘Wawilon ýykyldy, ýykyldy’ diýip gygyrdy. Soňra men lapykeç bolanlaryň gaýtadan gözlerini göge dikendigini, öz Rebleriniň zühuryna iman we umyt bilen garaýandyklaryny gördüm. Emma köpüsi akyly dumanly bir ýagdaýda, edil uklap ýatan ýaly bolup galýan ýalydy; şonda-da men olaryň ýüz keşplerinde çuň gam-gussanyň yzyny görüp bilýärdim. Lapykeç bolanlar Mukaddes Ýazgylardan özleriniň gijikme döwründediklerini we görnüşiniň amala aşmagyna sabyr bilen garaşmalydyklaryny gördüler. Olary 1843-nji ýylda öz Reblerine garaşmaga getiren şol bir subutnamalar, Ony 1844-nji

ýylda-da garaşmaga alyp bardy. Şeýle-de bolsa, men köplügiň 1843-nji ýylda olaryň imanyny alamatlandyran şol ruhy joşguny özünde daşamaýandygyny gördüm. Olaryň lapykeçligi imanlaryny gowşadypdy.”

“Taňrynyň halky ikinji perişdäniň nidasynda birleşen wagty, asman goşuny bu habaryň täsirini iň çuň gyzyklanma bilen belläp durdy. Olar hristian adyny göterýänleriň köpüsiniň lapykeçlige duçar bolanlara masgaralap we äsgermezçilik bilen ýüz öwürýändiklerini gördüler. “Siz entek ýokary çykadyňyz ahyry!” diýen sözler kemsidiji dodaklardan düşende, bir perişde olary ýazyp goýdy. Perişde şeýle diýdi: “Olar Taňryny masgaralaýarlar.” Maňa gadymy döwürlerde edilen şoňa meňzeş bir günä görkezildi. Ylýas asmana alnyp gidilipdi, onuň dony bolsa Elişanyň üstüne düşüpdi. Şonda ene-atalaryndan Taňrynyň adamyny ýigrenmegi öwrenen azgyn ýaşlar Elişanyň yzyndan düşüp, masgaralap: “Ýokary çyk, eý kel kelle; ýokary çyk, eý kel kelle” diýip gygyrdylar. Şeýlelikde, Onuň hyzmatkärini kemsitmek bilen, olar Taňryny kemsitdiler we şol ýerde hem şol wagt öz jezalaryna sezewar boldular. Edil şonuň ýaly-da, mukaddesleriň ýokary göterilmegi baradaky pikiri üstünden gülüp, masgaralanlar Taňrynyň gazabyna duçar ediler we öz Ýaradyjylary bilen oýun etmegiň ýeňil zat däldigini duýduryljakdyrlar.”

Isa beýleki perişdelere Öz halkynyň peselen imanyny janlandyrmak we berkitmek, hem-de olary ikinji perişdäniň habaryna we ýakyn wagtda gökde amala aşyryljak möhüm herekete düşünmäge taýýarlamak üçin çalt uçup gitmegi tabşyrdy. Men bu perişdeleriň Isadan uly güýç we nur kabul edip, ikinji perişdä onuň işinde kömek etmek baradaky tabşyrygyny ýerine ýetirmek üçin ýere çalt uçup gelýändiklerini gördüm. Perişdeler: «Ine, Ýigit gelýär; Ony garşylamaga çykyň» diýip gygyryşanlarynda, Hudaýyň halkynyň üstüne uly bir nur saçyldy. Soňra men bu lapykeç bolan adamlaryň turup, ikinji perişdä laýyklykda: «Ine, Ýigit gelýär; Ony garşylamaga çykyň» diýip jar edýändiklerini gördüm. Perişdelerden gelen nur hemme ýerde garaňkylyga aralaşýardy. Şeýtan we onuň perişdeleri bu nuryň ýaýramagyna hem-de niýetlenen täsirini ýetirmegine päsgel bermäge çalyşdylar. Olar gökden gelen perişdeler bilen çekeleşip, Hudaýyň halky aldandygyny, hem-de olaryň ähli nury we güýji bilen hem dünýäni Mesihniň gelýändigine ynandyryp bilmejekdiklerini aýdýardylar. Emma Şeýtan ýoly böwetlemäge we adamlaryň pikirlerini nurdan sowmaga jan edenem bolsa, Hudaýyň perişdeleri öz işlerini dowam etdirdiler....

Isa mukaddes ýerdeki gullugyny tamamlap, iň mukaddes ýere geçip, Hudaýyň Kanunyny öz içine alýan sandygyň önünde duranda, Ol dünýä üçünji habary bilen başga bir güýçli perişdäni iberdi. Perişdäniň eline bir pergament berildi, ol güýç we beýiklik bilen ýere ineninde, adamzada häzire çenli ýetirilen iň elhenç haýbaty öz içine alýan gorkuly duýduryşy jar etdi. Bu habar Hudaýyň çagalaryny önlerinde duran synag we gaýgy-synçylyk sagady görkezmek arkaly hüşgär saklamak üçin niýetlenipdi. Perişde şeýle diýdi: “Olar ýyrtyjy we onuň şekili bilen örän ýakyn söweşe çekilerler. Olar üçin ebedi ýaşaýşyň ýeke-täk umydy sarsmaz galmakdyr. Durmuşlary howp astynda bolsa-da, hakykata mäkäm ýapyşmalydyrlar.” Üçünji perişde öz habaryny şeýle sözler bilen jemleýär: “Ine, mukaddesleriň sabyrlylygy şudur: ine, Hudaýyň buýruklaryny we Isanyň imanyny saklaýanlar şulardyr.” Ol bu sözleri gaýtalanda, asmandaky mukaddeshana görkezdi. Bu habary kabul edýänleriň hemmesiniň aňy iň mukaddes ýere gönükdirilýär; şol ýerde Isa sandygyň önünde durup, merhemet heniz dowam

edýänleriň hem-de Hudaýyň Kanunyny bilmän bozup, Onuň buýruklaryny nadanlykda ters gelmek bilen günä edenleriň hemmesi üçin Öz soňky şepagatyny edýär. Bu keffaret diňe diri dogrylar üçin däl, eýsem dogry ölüler üçin hem edilýär. Ol Mesihe ynanyň ölenleriň hemmesini öz içine alýar; emma olar Hudaýyň buýruklary baradaky ýagtylygy kabul etmänsoňlar, onuň parzlaryny bozmak arkaly nadanlykda günä edipdiler.” Early Writings, 245–254.

Şol bir kitabyň birnäçe sahypa soňunda, ýaňy agzalyp geçilen şol bir düşüňjeler barada söz açyp, Waýt uýamyz Millerit taryhynda üç habaryň ret edilmeginiň Mesihiň taryhynda öňden nusgalanandygyny görkezýär. Ol ýerde ol, indiki synaga geçmek üçin her bir synagda ýeňiş gazanylmagyny talap edýän tapgyrlygyn synag amallaryny görkezýän iki şaýady getirýär.

“Men berk goraglanan we berk duran bir jemagaty gördüm; olar bedeniň berkarar edilen imanyny sarsdyrjak bolýanlara hiç hili goldaw bermediler. Hudaý olara razylyk bilen garady. Maňa üç ädim görkezildi — birinji, ikinji we üçünji perişdäniň habarlary. Meniň ýanymda bolan perişde şeýle diýdi: ‘Bu habarlaryň bir bölegini ýerinden gozgajak ýa-da bir inňäni gymyldatjak adama waý bolsun. Bu habarlara dogry düşünmek örän möhüm. Janlaryň ykbaly olaryň nähili kabul edilýändigine baglydyr.’ Men ýene-de şol habarlar arkaly aşak düşürildim we Hudaýyň halkynyň öz tejribesini nähili gymmat bahadan satyn alandygyny gördüm. Ol köp ejir çekmek we gazaply göreş arkaly gazanylypdy. Hudaý olary ädimme-ädim alyp barypdy, ahyrynda olary berk, sarsmaz bir meýdançada ýerleşdiripdi. Men adamlaryň şol meýdança ýakynlaşyp, binýady gözden geçirýändiklerini gördüm. Käbirleri şatlyk bilen dessine onuň üstüne çykdylar. Beýlekiler bolsa binýaddan nägile bolmaga başladylar. Olar kämilleşdirişler edilmegini isleýärdiler, şonda meýdança has kämil, halk hem has bagtly bolardy. Käbirleri binýady barlamak üçin meýdançadan düşdüler we onuň nädogry goýlandygyny yglan etdiler. Emma men olaryň tas hemmesiniň meýdançada berk durandygyny we ondan düşenleri nägileliklerini bes etmäge ündändiklerini gördüm; çünki Hudaý Ussat Gurлуşçydy, olar bolsa Oňa garşy göreşýärdiler. Olar özlerini şol berk meýdança getiren Hudaýyň ajaýyp işini ýatlap berdiler we bir agyzdan gözlerini asmana galdyryp, belent ses bilen Hudaýy şöhratlandyrdylar. Bu, nägile bolup meýdançany terk edenleriň käbirlerine täsir etdi, olar hem pespäl keşp bilen ýene-de onuň üstüne çykdylar.

“Men Mesihiň ilkinji gelişi baradaky yglana gaýtadan gönükdirildim. Ýahýa Isanyň ýoluny taýýarlamak üçin Ylýasyň ruhunda we güýjünde iberildi [birinji perişdäniň habaryny alamatlandyryp]. Ýahýanyň şaýatlygyny ret edenler Isanyň taglymlaryndan peýda görmediler [ikinci perişdäniň habaryny alamatlandyryp]. Onuň gelşini öňünden habar beren habara garşy durmaklary olary Onuň Mesihdigine degişli in güýçli subutnamany aňsatlyk bilen kabul edip bilmejek ýagdaýda goýdy. Şeýtan Ýahýanyň habaryny ret edenleri has hem öňe itekläp, Mesihi ret etmäge we haça çüýlemäge alyp bardy [üçünji perişdäniň habaryny alamatlandyryp]. Şeýle etmek bilen olar Pentikost günündäki berekedi kabul edip bilmejek ýagdaýda özlerini goýdular, [Ylham kitabyndaky on sekizinji bapdaky perişdäni alamatlandyryp] şol bereket olara asman mukaddesligine barýan ýoly öwrederdi. Ybadathananyň perdesiniň ýyrtylmagy ýehudy gurbanlyklarynyň we dessurlarynyň indi mundan beýläk kabul edilmejekdigini görkezdi. Beýik Gurban hödürlenipdi we kabul edilipdi, Pentikost gününde inen Mukaddes Ruh bolsa şägirtleriň pikirlerini ýer ýüzündäki mukaddeslikden Isanyň Öz gany bilen giren

asman mukaddesligine gönükdirdi, ol ýerde Ol Öz şägirtleriniň üstüne Öz ýaraşdyryşynyň peýdalaryny dökmek üçin girdi. Emma ýehudylar doly garaňkylykda galdylar. Olar gutulýş meýilnamasy barada eýe bolup biljek ähli ýagtylygyny ýitirdiler we henizem peýdasyz gurbanlyklaryna hem-de sadakalaryna bil baglaýardylar. Asman mukaddesligi ýer ýüzündäki mukaddesligiň ornuny eýeläpdi, emma olar bu üýtgeşmeden bihabardylar. Şonuň üçin olar Mesihiň mukaddes ýerde edýän araçylygyndan peýda görüp bilmediler.”

«Köp adamlar Mesihi ret edip, ony haça çüýlän ýehudylaryň tutan ýoluna gorky bilen seredýärler; Onuň nähili masgara edilendiginiň taryhyny okanlarynda bolsa, Özlerini Ony söýýäris diýip hasap edýärler-de, Petrus ýaly Ony inkär etmezdiklerini ýa-da ýehudylar ýaly Ony haça çüýlemezdiklerini pikir edýärler. Emma ähli adamlaryň ýüreklerini okaýan Hudaý olaryň Isa babatda duýýandyklaryny aýdýan şol söýgüsini synagdan geçirdi. Birinji perişdäniň habarynyň nähili kabul edilýändigine bütin asman iň çuňňur gyzyklanma bilen syn etdi. Emma Isany söýýändigini aýdýan, haç baradaky wakany okanlarynda gözýaş dököýän köp adamlar Onuň gelşi baradaky hoş habary masgaraladylar. Habary şatlyk bilen kabul etmegiň ýerine, ony aldatma diýip yglan etdiler. Olar Onuň peýda bolmagyny söýýänleri ýigrenip, olary ybadathanalardan çykardylar. Birinji habary ret edenler ikinjiden peýda görüp bilmediler; şeýle hem, iman arkaly Isa bilen bilelikde gökdäki mukaddes ýeriniň iň mukaddes bölümüne girmek üçin olary taýýarlamaly bolan ýarygije çagyryşyndan hem peýda görmediler. Öňki iki habary ret etmek bilen, olaryň düşüňjesi şeýle garaňkylady welin, iň mukaddes ýere barýan ýoly görkezýän üçünji perişdäniň habaryndaky hiç bir ýagtylygy görüp bilmeýärler. Men gördüm: ýehudylar Isany haça çüýlänleri ýaly, ady hristian bolan ybadathanalar hem bu habarlary haça çüýläpdirler; şonuň üçin olar iň mukaddes ýere barýan ýol barada hiç zat bilmeýärler, we ol ýerde Isanyň şepagatyndan peýda görüp bilmeýärler. Biderek gurbanlyklary hödürän ýehudylar ýaly, olar hem Isa taşlap giden bölüme öz biderek dogma-dileglerini hödürleýärler; we aldawa hoşal bolan Şeýtan dini häsiýete bürenip, özlerini hristian diýip görkezýän bu adamlaryň pikirlerini özüne tarap alyp gidýär hem-de öz güýji, alamatlary we ýalan gudratlary bilen olary öz duzagynda berk saklamak üçin işleýär». Ilkinji Ýazgylar, 258–261.

“Ilkinji Ýazgylary” kitabyndan alnan bölekler “Future for America” gullugy arkaly gaýtalanyp öwredildi. Emma bu bölekleriň şöhlelendirýän, emma ünsden düşen hakykatlary bar.

Miller hereketiniň taryhyndaky ýol belgileri Mukaddes Kitapdaky birnäçe özgerdiji hereketleriň üstünde berkidilendir. Her bir özgerdiji hereketde duş gelýän ýol belgileri bilen belli bir derejede tanyşlyk bolmasa, kimdir biriniň habaryň haçan “gelýändiginiň” we haçan “güýçlendirilýändiginiň” tapawudynyň ähmiýetine düşünmegi ep-esli derejede ähtimal däl. Şeýle hem, özara menzeş özgerdiji hereketler bilen tanyş bolanlaryň köpüsiniň hem özgerdiji hereketleriň dürli ýol belgilerine degişli örän möhüm käbir häsiýetleri gözden salan bolmagy ähtimaldyr.

Adwentizmiň başyndaky wakalary we Adwentizmiň ahryndaky wakalary aňladýan “ýedi gök gümmürdisi”, synag möhleti ýapylmazynyň edil öň ýanynda açylýan nurdur. Bize “ýedi gök gümmürdisiniň” hem “birinji we ikinji perişdeleriň habarlarynyň astynda bolup geçjek wakalaryň beýanyny”, hem-de “öz tertibinde aýan ediljek geljekdäki wakalary” aňladýandygy habar berilýär. “Ýedi gök gümmürdisi” Alfa bilen Omeganuň goluny özünde saklaýar.

“Birinji we ikinji perişdeleriň habarlarynyň astynda” bolup geçen “wakalaryň beýan edilişi” üçünji perişdäniň habarynyň astynda bolup geçýän wakalary nusgalaýar. Ýuhanna ýedi gök gürrüldisiniň aýdanlaryny ýazmazlyga buýrulanda, şol buýruk Danyýele öz kitabyňy möhürläp goýmak üçin berlen buýruk arkaly öňden nusgalanypdy; çünki bize habar berlişine görä, “ýedi gök gürrüldisi öz seslerini çykaryp bolandan soň, kiçi kitap babatda Ýuhanna Danyýel babatda bolşy ýaly şu tabşyryk berilýär: ‘Ýedi gök gürrüldisiniň aýdan zatlaryny möhürläp goý.’”

Ezekiel bilen Ýahýa ikisi-de 1840-njy ýylda birinji perişdäniň kuwwatlandyrmasy astynda Hudaýyň halkynyň habary iýişini şekillendirýärler, ýöne pygamber Ýeremiýa birinji perişdäniň habary başa barmadyk ýaly bolup görünende, Hudaýyň halkynyň arasynda ýüze çykan lapykeçligi şekillendirýär.

Sözleriň tapyldy, men-de olary iýdim; sözün meniň üçin ýüregimiň şatlygy we buýsanjy boldy; çünki, eý Goşunlaryň Rebbi Hudaý, men Seniň adyň bilen atlandyryldym. Men ýaňsa alýanlaryň ýygnaýynda oturmadym, şatlanmady; Seniň elniň sebäpli ýalňyz oturdym; çünki Sen meni gazap bilen doldurdyň. Näme üçin meniň agyrym dowamly, meniň ýaram bolsa sagalmagy kabul etmeýän bejerip bolmajak ýara? Sen meniň üçin bütinleý ýalançy ýaly, aldaw berýän suwlar ýaly boljakmy? Şonuň üçin Reb şeýle diýýär: Eger sen gaýdyp gelseň, Men seni ýene getirerin, sen Meniň huzurymda durarsyň; eger sen gymmatlyny bihaýadan aýyrsaň, sen Meniň agzym ýaly bolarsyň; goý, olar saňa dolansynlar, emma sen olara dolanma. Men seni bu halka garşy berk бүрүнч diwar ederin; olar saňa garşy söweşerler, emma seni ýeňip bilmezler; çünki Men seni halas etmek we gutarmak üçin seniň bilen bile bolaryn, diýýär Reb. Men seni erbetleriň elinden halas ederin, men seni zalymyň elinden satyn alyp gutararyn. Ýermeýa 15:16–21.

Ýeremiýa Ýahýa we Ýezekiliň edişi ýaly kiçi kitabyň sözlerini tapypdy, ol hem habary iýipdi, emma bu habar şowsuzlyga uçran bir habar (suw) bolupdy. Bu, edil Hudaý ýalan sözlän ýaly bolup görünýärdi; elbetde, bu mümkin däl, ýöne “ýalan” diýen aýyplama Ýeremiýany Habakkukda şekillendirilen ilkinji Millerit lapykeçliginiň dowamynda ýerleşdirmek üçin açary berýär.

Men öz garawul ýerimde duraryn, diňiň üstünde ýerleşerin; maňa Ol näme diýer, maňa käýinse, men näme jogap bererin diýip garaşyp syn ederin. Reb maňa jogap berip şeýle diýdi: Bu görnüşi ýaz, ony tagtalaryň üstünde aýdyň et, okap geçýän hem ony ylgap okar ýaly. Çünki bu görnüş entek bellenen wagty üçindir, emma ahyrynda ol sözlär, ýalan sözlemez; gijä galsa-da, oňa garaş, çünki ol hökman geler, gijä galmaz. Habakkuk 2:1–3.

Birinji perişdäniň habarynyň görnüşi, Hudaýyň “eli” tarapyndan gönükdirilen 1843-nji ýylyň pioneer diagrammasynda ýazylgydy.

«1843-nji ýylyň çyzgysynyň Rebbiň eli bilen ugrukdyrylandygyny gördüm, we onuň üýtgedilmeli dældigini; sanlaryň Onuň isleýşi ýaly bolandygyny; Onuň eliniň onuň üstünde bolup, sanlaryň käbirindäki bir ýalňyşy gizländigini, şonuň üçin Onuň eli çekilip aýrylýança hiç kimiň ony görüp bilmändigini gördüm». Early Writings, 74.

1843-nji ýylyň “bellenen wagty” çyzgyda görkezilipdi, şonuň üçinem oňa 1843-nji ýylyň çyzgysy diýilýär. Ol 1842-nji ýylda Habakkukdaky “görüşi ýaz, ony tagtalaryň üstünde aýdyň et” diýen

buýrugyň ýerine ýetirilmegi hökmünde neşir edildi. Görüş “tagtalaryň” üstünde, ýagny köplük sanda aýdyň edilmelidi; bu bolsa Rebbiň 1843-nji ýylyň çyzgysyndaky ýalňyşlykdan Öz elini aýrandan soň, onuň 1850-nji ýylyň pioner çyzgysynda düzediljekdigini görkezýär. Şol ýalňyşlyk ilkinji lapykeçligi döretdi, we Ýeremiýa 1840-njy ýylyň 11-nji awgustynda kiçi kitaby iýen hem-de 1843-nji ýylyň bellenen wagty başa barmanda lapykeç bolanlary aňladýar.

Ýermeýa 1840-njy ýylda kiçijik kitaby iýende, ol onuň ýüreginiň “şatlygy we şatlanmasy” boldy; emma lapykeçlik gelende, ol indi “şatlanmady” we Hudaýyň “eli sebäpli” “ýeke özi otyrды.” Hudaýyň eli “sanlaryň käbirindäki bir ýalňyşlygy” örtüpdi; şeýlelikde, bu Ýermeýany Hudaýyň ýalan sözlän bolmagynyň mümkinçiligini göz önünde tutmaga getirdi. Ýermeýa berlen wada şundan ybaratdy: eger ol öz ruhdan düşgünliginden “yzyna dolansa,” Hudaý Ýermeýany Öz “agzy” ederdі. Eger Ýermeýa öz lapykeçliginden Hudaýa dolanyp gelse we özüniň on gyzyň timsalyndaky gijikme döwründedigini ykrar etse, Hudaý ony görnüşiniň takyk haçan gelmelidigini we indi mundan beýläk gijikmejekdigini kesgitlep görkezjek sözçü hökmünde ulanardy.

Bu hakykatlaryň bu ýerde beýan edilmeginiň maksady, ähli perişde habarlary bilen birlikde olaryň “gelmeleri” we “güýçlendirilmegi” iki topar ybadat edijini ýüze çykarýan ýaşayyş ýa-da ölüm habaryny hödürleýändigini berkitmekdir. Üç perişde, barha öňe gidýän synag işiniň üç ädimidir. Biziň göz önünde tutýan maksadymyz üçin has möhümi, hökümiň tamamlanýandygyny yglan edip, Daniýeliň soňky alty aýaty açylanda, 1989-njy ýylda “ahyry zamanyň” gelmeginden gysga wagt soň ýedi gürrüldiniň düşünilşi ykrar edilen hem bolsa, üçünji perişdäniň taryhynyň ahyrynda ýedi gürrüldiniň ýene bir açylmagy bardyr.

Adwentizmiň başlangyjynyň taryhy 1798-nji ýylda birinji perişdäniň açylmagy bilen başlanýar we Rebbiň gynandyrjy bir tamany döretmek üçin elini üstünde tutan bir hakykatynyň açylmagy bilen tamamlanýar. Soňra Ol elini aýyrды (açды) we gijä galynan wagt baradaky habary aýan etdi.

Adwentizmiň soňlanşynyň taryhy üçünji perişdäniň habarynyň 1989-njy ýylda açylmagyndan başlanýar we Rebbiň lapykeçlik döretmek üçin üstünde elini saklan bir hakykatyň açylmagy bilen tamamlanýar. Ol indi Öz elini aýyrýar we şeýlelik bilen ilkinji lapykeçligiň hem-de gijikme wagtynyň habaryny açýar. Ol 2020-nji ýylyň 18-nji iýulynyň maksadyny açýar.

Şonuň üçin Reb şeýle diýýär: Eger sen gaýdyp gelseň, onda Men seni ýene-de öňüme getirerim, sen hem Meniň huzurymda durarsyň; eger sen gymmatlyny bihaýadan aýryp çykarsaň, sen Meniň agzym ýaly bolarsyň; goý, olar saňa gaýdyp gelsinler, emma sen olaryň ýanyna gaýdyp barma. Men seni bu halk üçin berk бүрүнç diwar ederin; olar saňa garşy söweşerler, emma seni ýeňip bilmezler; çünki Men seni halas etmek we gutarmak üçin seniň bilendirin, diýýär Reb. Men seni erbetleriň elinden halas ederin, gazaplylaryň elinden hem azat ederin. Ýermeýa 15:19–21.